

KOPINT-TÁRKI

Konjunktúrakutató Intézet

FELDOLGOZÓIPARI KONJUNKTÚRATESZT

A FELDOLGOZÓIPARI VÁLLALATOK
HELYZETE ÉS RÖVID TÁVÚ KILÁTÁSAI
2024 negyedik negyedév

Budapest, 2025

www.kopint-tarki.hu

Felelős szerkesztő

Palócz Éva

Szerkesztő

Vakhal Péter

A kiadvány a KOPINT-TÁRKI negyedéves feldolgozóipari konjunktúratesztjének összesített adatain, az adatokból származó információkon alapszik.

A konjunktúratesztelést több tucat országban alkalmazzák a gazdasági helyzet és a gazdasági kilátások gyors felmérésére. A módszer alkalmazásának úttörője – és egyik legfontosabb fejlesztője, támogatója és népszerűsítője – a müncheni IFO Intézet. Az egyes országokban folyó munka koordinálásában 1953 óta részt vesz a Centre for International Research on Economic Tendency Surveys (CIRET, <http://www.ciret.org/>), amelynek Titkársága hosszú ideig az IFO-ban működött, jelenleg a KOF ETH-hoz (Zürich) kapcsolódik (<http://www.kof.ethz.ch/>). A konjunkturális helyzet indikátorai között az üzleti ciklusok kérdőíves felméréseiből (business tendency surveyből) származó mutatószámokat mind az OECD, mind az EU publikál. Az OECD a havonta megjelenő Main Economic Indicators-ban, az EUROSTAT pedig elektronikusan, nyilvános on-line adatbázisában teszi hozzáférhetővé a legfontosabb eredményeket.

A konjunktúratesztelés eszköze egy könnyen, gyorsan kitölthető kérdőív gazdasági szervezetek vezetői számára. A kérdések a vállalat helyzetére, a gazdaság állapotára, egyes konjunkturális tényezők – termelés, rendelés, készletek, kereslet – alakulására vonatkoznak. A zömükben tendenciát jelzőválaszok összesítése a konjunkturális helyzet számszerűsített értékelését teszi lehetővé. A konjunktúrateszt előnye, hogy eredményei alapján – rendszeres információgyűjtés esetén – a gazdasági tendenciák változását eléggé megbízhatóan lehet prognosztizálni.

A KOPINT-DATORG 1987 óta alkalmazta ezt a módszert Magyarországon a feldolgozóipari konjunktúra mérésére. A rendszerváltás óta több szervezet gyűjt ilyen módon információt, a KOPINT-TÁRKI azonban, amely 2007 márciusa óta a Kopint-Datorg kutatási részlegének jogutódjaként folytatja a konjunktúra-felmérést, jelenleg az egyetlen cég, amely immáron 32 éve negyedévente, a következő hat hónapra előretekintő prognózissal kéri a vállalati menedzserek véleményét.

ÖSSZEFOGLALÓ

A hazai feldolgozóipari vállalatok helyzetértékelése és a gazdasági kilátások megítélése továbbra is romló tendenciát mutatnak. A konjunktúra barométer 2024 utolsó negyedében elérte az 50 pontos szintet, ami ugyan változatlan állapotot jelent, azonban a jelenlegi helyzet stagnálása egyáltalán nem számít kedvezőnek. A vállalatok jelenlegi helyzetüket borúsán látják, a jövőbe vetett bizalom rendkívül gyenge. A hosszú távú trend így egyértelműen romló konjunkturális érzékelést mutat a feldolgozóipari vállalatok körében.

A bizalmi index lejtmenete is tovább folytatódott, a rendelésállomány tartósan gyenge, és a termelési kilátások is csak közepesek. A vállalatok többsége nem látja értelmét a készletre termelésnek, mert kétséges a rövid távú kereslet. Ugyanakkor biztató jel, hogy a jelenleg rossz helyzetben lévő vállalatok közül egyre kevesebben számítanak további romlásra, bár a javulásban bízók aránya is alacsony.

A termelést nehezítő tényezők közül a kereslethiány a legnagyobb probléma, a vállalatok 53%-a panaszkodik az értékesítési lehetőségek hiányára. A belföldi kereslet szinte befagyott, de a külföldi piacok még képesek felszívni némi hazai kínálatot, amit azonban főleg a nagyvállalatok tudnak kihasználni. A vállalatok többsége a belföldi piac lassú éledésére számít idén, igaz a bázis is rendkívül alacsony.

A hazai gazdaság vállalati megítélése is egyre kedvezőtlenebb, bár a 24 pontos mutató még messze van a 2008-as válság idején mért 9 pontos mélyponttól. A nagyobb vállalatok jobb helyzetben érzik magukat, de ők is gyengének ítélik meg a hazai gazdaság állapotát. A kilátások indexe is folyamatosan romlik, és a negatív trend valószínűleg tovább folytatódik a következő negyedévben is.

KONJUNKTÚRATESZT EREDMÉNYEK

Módszertan

2025 januárjában a felmérésben való részvételre felkért vállalkozások, illetve vállalati menedzserek közül 100 töltötte ki a KOPINT-TÁRKI negyedéves konjunktúratesztjét. A teszteredmények bemutatásához két speciális mutatószámot használunk. Az egyik a szaldó, amely a tartalmuk szerint pozitív (növekszik, magas, jó) és negatív (csökken, alacsony, rossz) válaszok arányának a különbsége. A másik a pozitív szaldó [=50+(szaldó/2)], amely tartalmilag azonos a szaldóval, értéke azonban nem –100 és +100 közé, hanem 0 és 100 közé esik, így ábrázolása szemléletesebb. A pozitív szaldó esetében a változatlanságot az 50-es érték képviseli. A szaldók, illetve pozitív szaldók idősorából a gazdaság állapotára, a gazdasági folyamatok tendenciáira szokás következtetni. (Az elemzés egyes ábráiban szereplő simított trendek az 1992-2025 közötti felmérések, és nem az ábrákon bemutatott rövidebb idősor adatai alapján készültek.)

Mutatók

Szaldó = [kedvező válaszok, %] - [kedvezőtlen válaszok, %]

Pozitív szaldó = (szaldó/2)+50

Példa

Milyennek ítéli cége

jelenlegi helyzetét? Megoszlás

Jó	25%
----	-----

Közepes	60%
---------	-----

Rossz	15%
-------	-----

Összesen	100%
----------	------

Szaldó = 25% - 15% = 10 pont

Pozitív szaldó = (10/2) + 50 = 5 + 50 = 55 pont

A felmérés 2025. januárban készült.

A jelenlegi felmérésben 95%-ös megbízhatósági szint mellett a hibahatár +/- 10 pont a barométer és a bizalmi index esetén.

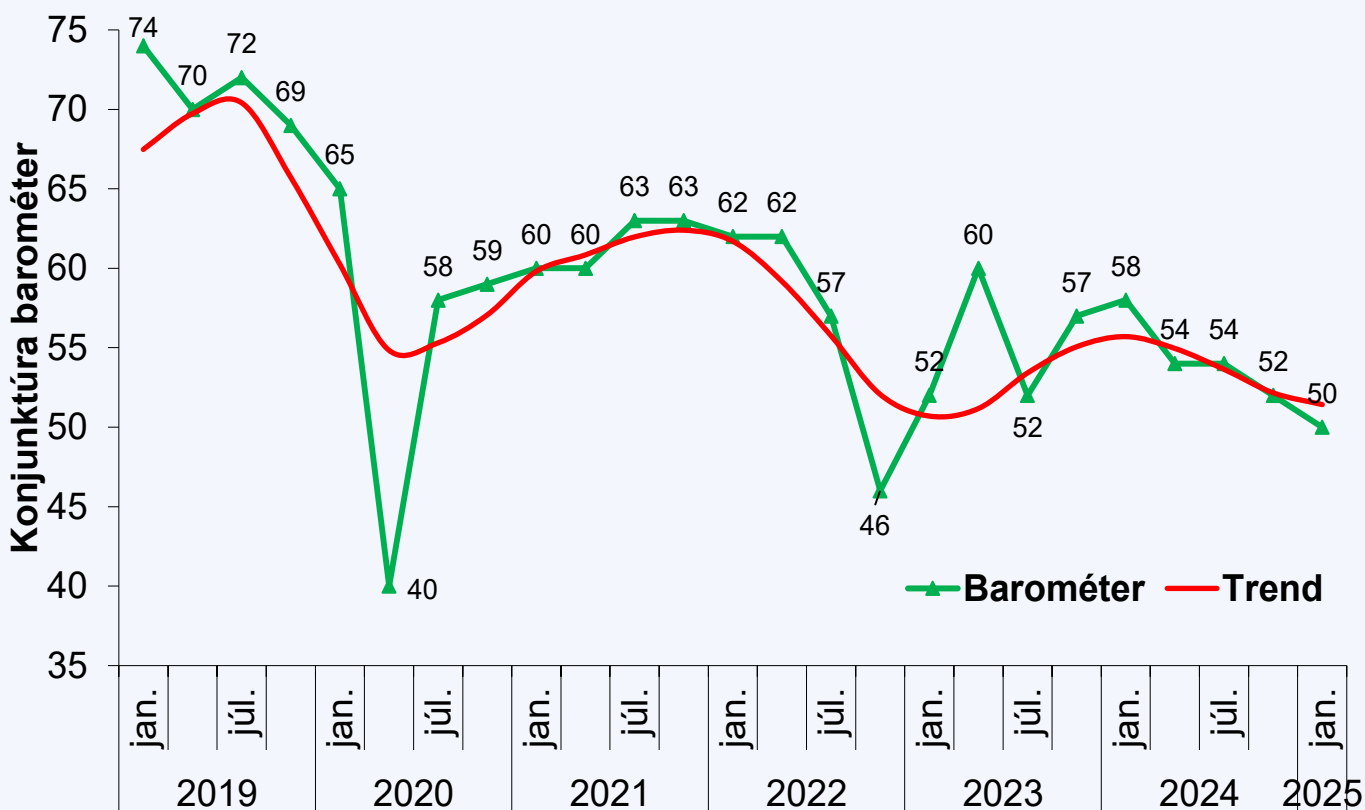
A MAGYAR FELDOLGOZÓIPARI BAROMÉTER

A jelenlegi helyzet továbbra is közepes negatív kockázatokkal

Minden vállalat az idei fellendülésben bízik mind a belföldi, mind a külföldi piacokon.

A hazai feldolgozóipari vállalatok szubjektív helyzetértékelését mérő konjunktúra barométer 2024 utolsó negyedében elérte a lélektani 50 pontos szintet. A cégek saját bevallásuk szerint tehát átlagosan közepes állapotban vannak, ami az elmúlt évek fényében egyáltalán nem tekinthető kedvező állapotnak. Elsősorban a jelenlegi helyzetüket látják borúlisan a vállalatok, míg a jövőben látszik még némi bizakodás, ugyanakkor a hosszú távú trend egyértelműen fokozatosan romló konjunkturális érzékelést mutat. A többség egyértelműen a nihil állapotában van a következő hat hónapban nem vár érdemi változás a cég életében. A mikro- és kisvállalkozások jóval rosszabb helyzetben vannak, mint a nagyobb cégek, a nagyvállalatok (250 fő felett) átlagosan kedvezőbb állapotról számoltak be. Ez részben magyarázható azzal, hogy mind a belföldi, mind a külföldi értékesítési piacon tapasztalható keresletcsökkenés, azonban a nagyvállalatok nagyobb tartalékokkal rendelkeznek, míg a kisebbek számára nehezebb az alkalmazkodás, még ha rugalmasabbak is. Biztató hír, hogy a szubjektív kilátások hibahatáron belül javultak, ugyanakkor az 53 pontos index esetében továbbra sem beszélhetünk kedvező fordulatról. Különbség a jelenlegi helyzet értékeléséhez képest, hogy a kilátások tekintetében nincs számottevő differencia a vállalatok között, mindenki a konjunkturális fellendülést várja.

FELDOLGOZÓIPARI BAROMÉTER 2024 Q4

A MAGYAR FELDOLGOZÓIPARI BIZALMI INDEX

A bizalmi index tovább csökken, a rendelésállomány gyenge.

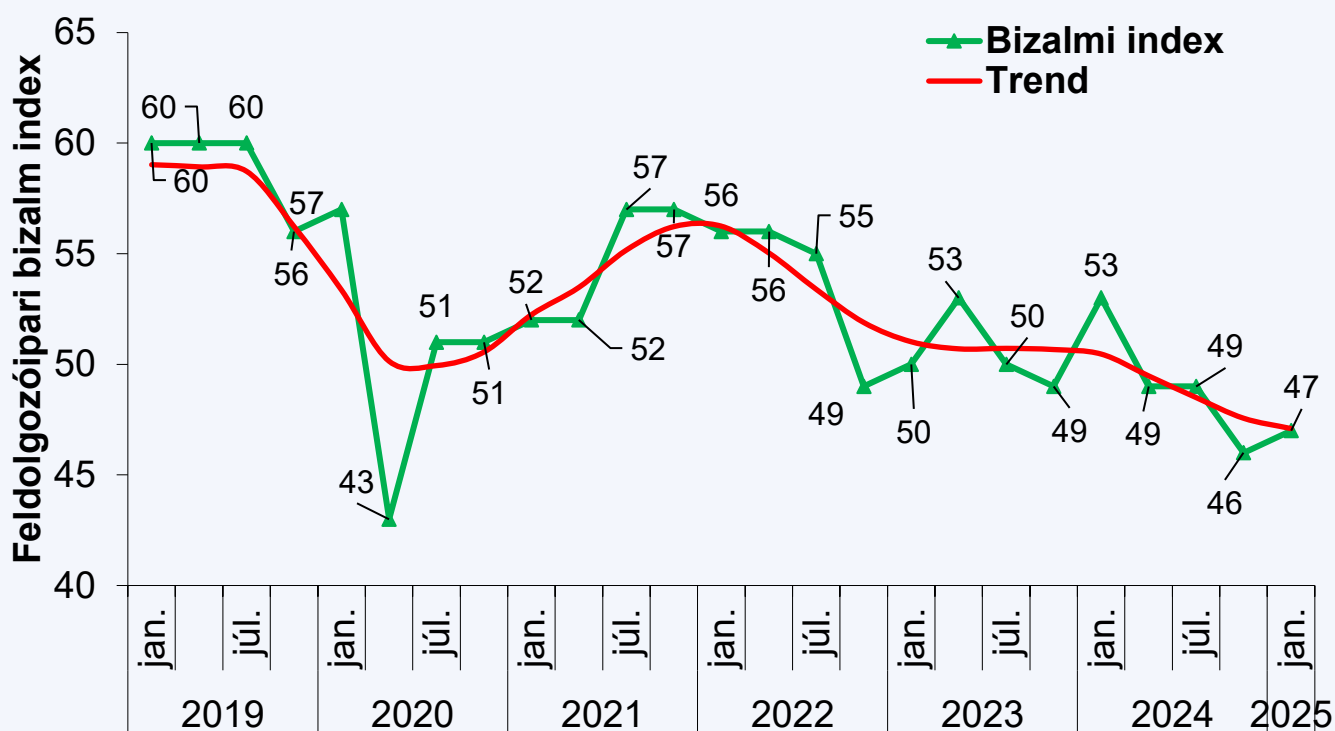
Tovább folytatódott a bizalmi index lejtmenete. Az előző negyedévhez képest csupán statisztikai hibahatáron belüli elmozdulást regisztráltunk, miközben a szezonálisan kiigazított trend tartósan negatív pályán van. A vállalatok rendelésállománya tartósan gyenge, ez mind a belföldi, mind a külföldi állományokra igaz. A megkérdezettek csupán 11%-a tudott beszámolni magas rendelésállományról, miközben 36% alacsony szintet jelentett. Miközben a késztermék készletek az átlagosnál kicsit alacsonyabbak, addig a termelési kilátások csupán közepesek (a szaldó 50 ponton áll). Ez arra utal, hogy a vállalatok többségének jelenleg nem éri meg készletre termelni, mert erősen kétséges, hogy a rövid távon lesz-e rá kereslet.

A kisvállalatok helyzete rosszabb, a közepesek méretűek állapota valamelyest jobb.

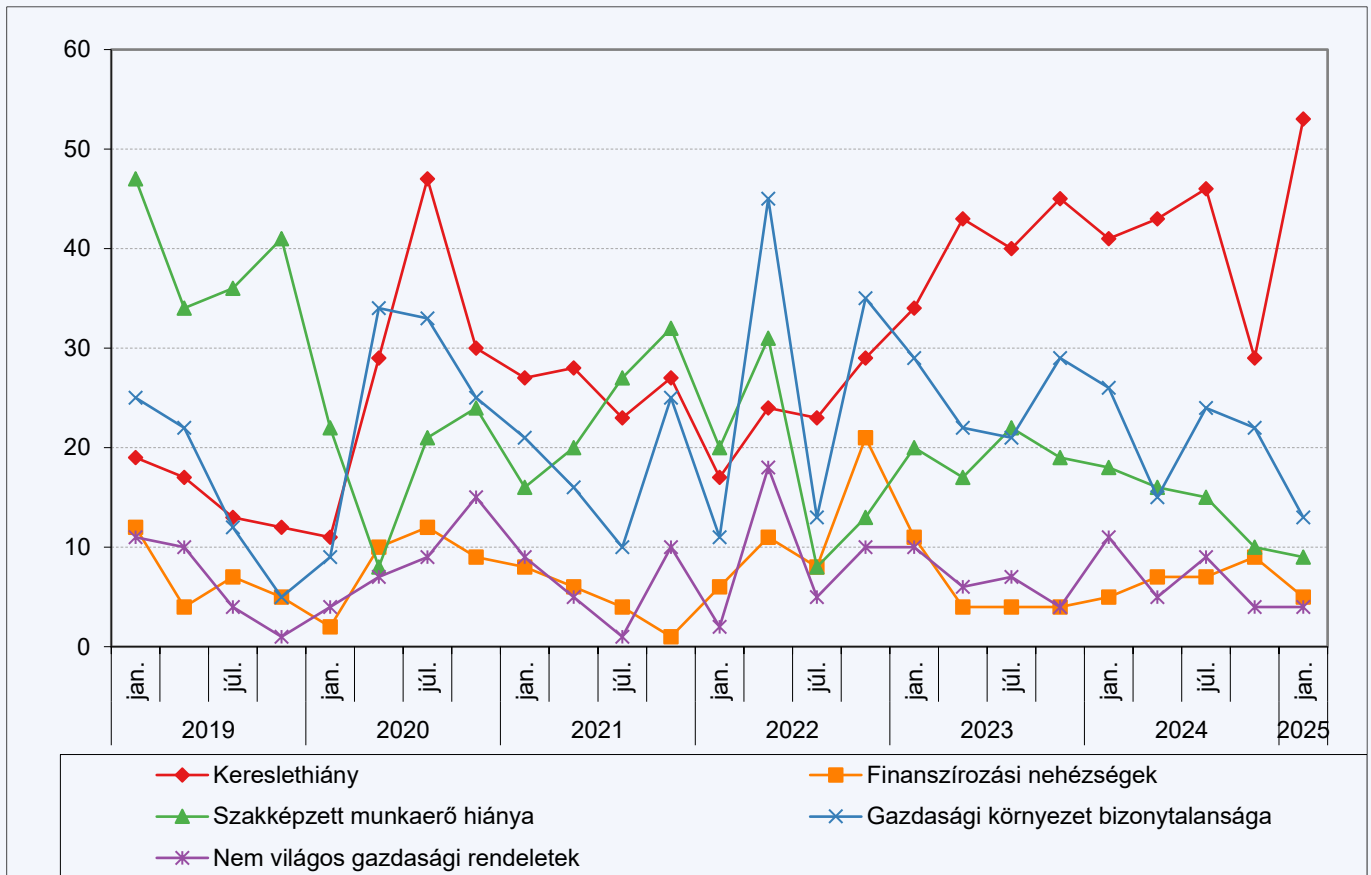
Ugyanakkor biztató jelként értékelendő, hogy a jelenleg rossz helyzetben lévő vállalatok közül már egy éve folyamatosan csökken azok aránya, akik azt várják, hogy helyzetük tovább fog romlani. A képet azonban némileg árnyalja, hogy nem a cég állapotának pozitív fordulatát vetítik előre, hanem csupán azt, hogy tovább már nem tud romlani a helyzet, és a jelenlegi szinten stabilizálódik.

Ahogy a barométer esetén, itt is kirajzolódik, hogy az 50 fő alatt foglalkoztató kisvállalatok jóval rosszabb helyzetben vannak, mint a nagyvállalatok. A felmérés alapján jelenleg a közepes méretű cégek tűnnek a legkiegyensúlyozottabbnak, valószínűleg azért, mert jóval rugalmasabbak, mint a nagyvállalatok, miközben a kicsikhez képest nagyobb tartalékkal és feltehetően stabilabb ügyfélkörrel rendelkező vállalati szegmensről van szó.

FELDOLGOZÓIPARI BIZALMI INDEX 2024 Q4

A termelést akadályozó tényezők 2024 Q4

TERMELÉST NEHEZÍTŐ TÉNYEZŐK

Ahogy a korábbi években is, a tavalyi év utolsó negyedében a kereslethiány jelenti a legnagyobb problémát a vállalatok számára. A megkérdezettek 53%-a nyilatkozott úgy, hogy vannak problémái termékeinek értékesítési lehetőségeivel. A mutató tehát átlépte a lélektani 50%-os határt, erre 2015 óta nem volt példa, még a pandémia ideje alatt sem. A vállalatok többsége a belföldi kereslet hiányára panaszkodott. A válaszok méret szerinti megoszlása alapján arra lehet következtetni, hogy a magyar piac mindenki számára szinte befagyott. Ezzel szemben a külföldi piacok, ha nem is zökkenőmentesen, de még képesek felszívni a hazai kínálatot, ezt kihasználni azonban valószínűleg csak a nagyvállalatoknak igazán esélyük.

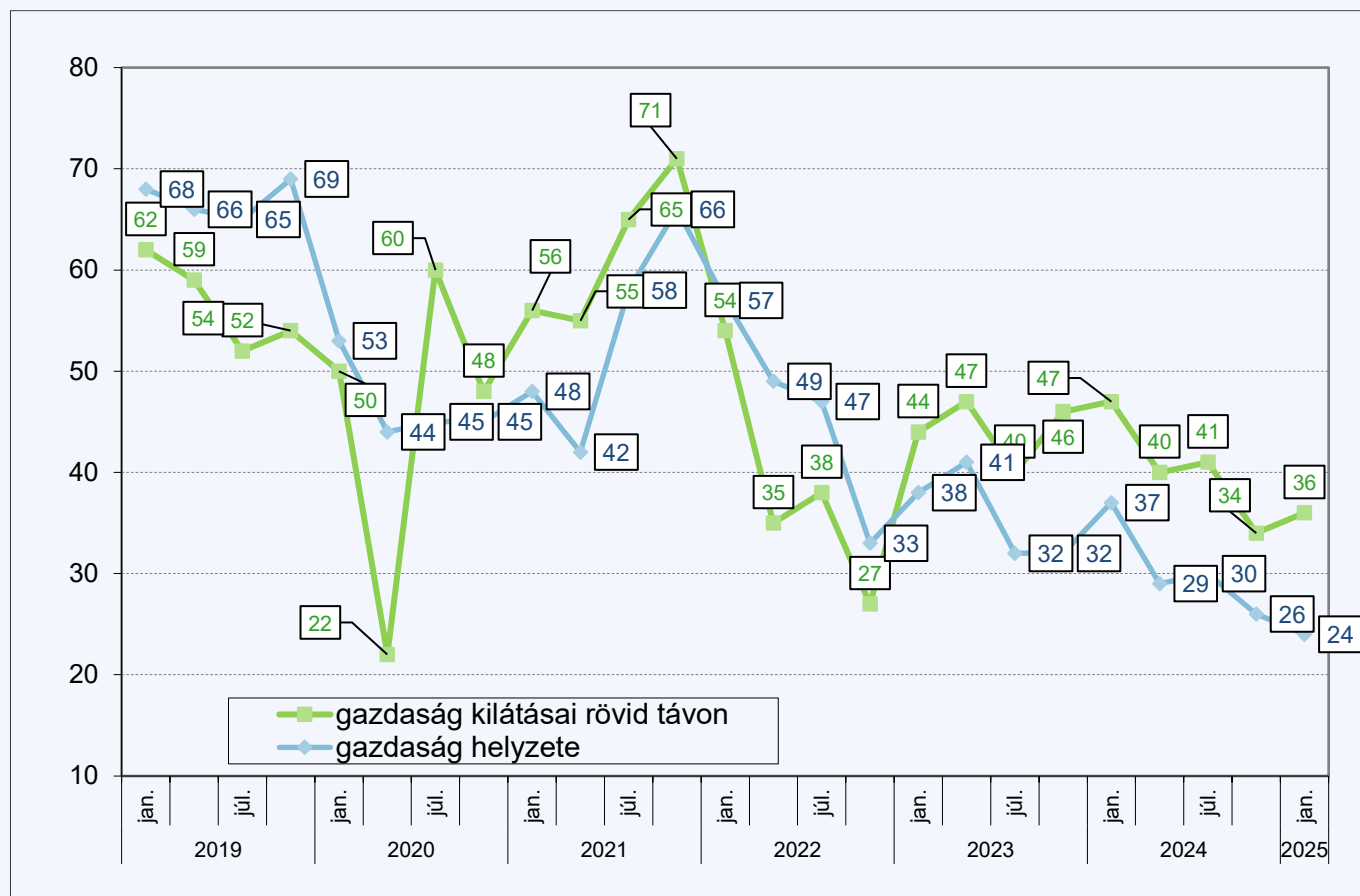
Ugyanakkor kedvező hír, hogy a megkérdezettek a belföldi piac lassú éledésére számítanak idén. Kiugróan jelentős hazai keresletélénkülés ugyan nem várható, azonban elképzelhető, hogy a magyar piac képes lesz kedvező irányba elmozdulni.

A köztes időben a vállalatok, azon belül is elsősorban mikro és kisvállalatok, pénzügyi tartalékaikat élik fel, illetve költségstruktúrájukat strukturálják át, ami akár kisebb lépésekkel is járhat. Érdekesség, hogy finanszírozási nehézségekről mindösszesen 5% számolt be, ami kérdésessé teszi a különböző kedvező kamatozású állami hitelprogramok valós gazdaságélénkítő lehetőségeit.

Már a vállalatok több, mint felének vannak értékesítési nehézségei, elsősorban a belföldi piacon

A vállalatok szerint a hazai piac idén lassan, de jó eséllyel el tud mozdulni a mélypontról

A magyar gazdaság helyzete és kilátásai a felmérést követő 6 hónapban

A MAGYAR GAZDASÁG KILÁTÁSAINAK MEGÍTÉLÉSE

Közel a történelmi mélypontra a hazai gazdaság megítélésében.

Tovább folytatódott a hazai gazdaság vállalati helyzetértékelésének kedvezőtlen tendenciája. Történelmi mélypontról ugyan nem beszélhetünk, hiszen a 2008-as világgazdasági válság idején 9 pontra süllyedt a mutató értéke, amitől a mostani 24 pont még meglehetősen messze van. Érdekeség, hogy bár a nagyobb vállalatok átlagosan jobb helyzetben érzik saját magukat, mint a kisebbek, azonban a hazai gazdaság állapotát ők is meglehetősen gyengének ítélik meg.

Kedvező, hogy a kilátások kezdenek javulni.

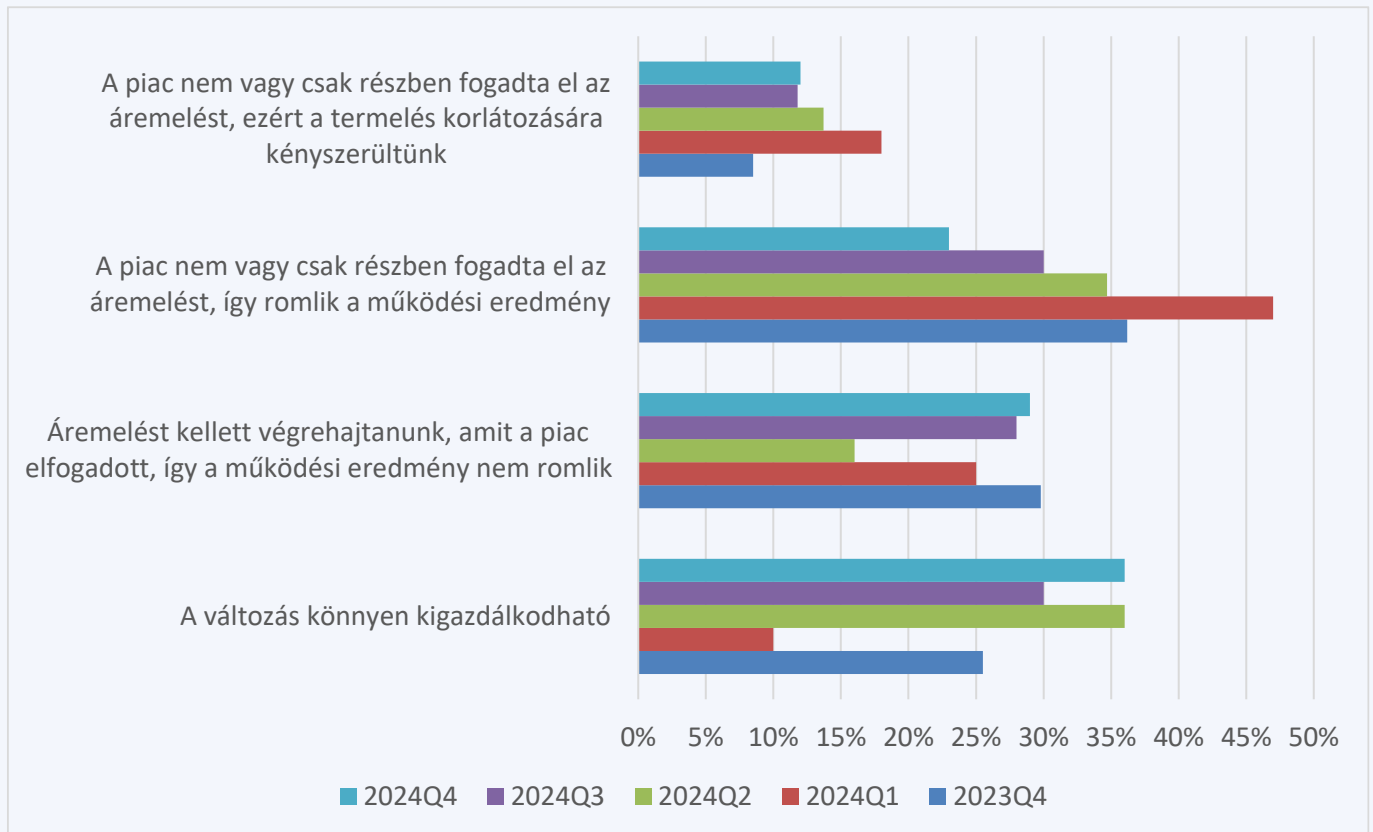
A kilátások indexe is folyamatosan romló tendenciát mutat. Bár a mért 36 pont hibahatáron belüli elmozdulást jelent az előző negyedév 34 pontjáról, a trend azonban így is tovább csökkent és most 36 pont van. A konjunktúrateszt történetében a leghosszabb negatív trend a kilátásokban a világgazdasági válság idején volt, akkor 7 negyedéven keresztül csökkent a mutató. A mostani kedvezőtlen hullám 2023 harmadik negyedéve óta tart, vagyis 6 negyedéve. Kevés esély mutatkozik arra, hogy a jelenlegi trend az idei első negyedévben megtörjön, így valószínűleg az áprilisi felmérésben a hazai gazdasági kilátások negatív trendjének hossza beéri a világgazdasági válság idején látottat, és bár szintjében elmarad attól, mindenképpen egy rendkívül borús képet fest a jövőről.

Némi vigaszt nyújthat, hogy kezd eltávolodni a két mutató, és a jövőt egyre világosabban látják a vállalatok, azonban a pozitív fordulatra még várni kell.

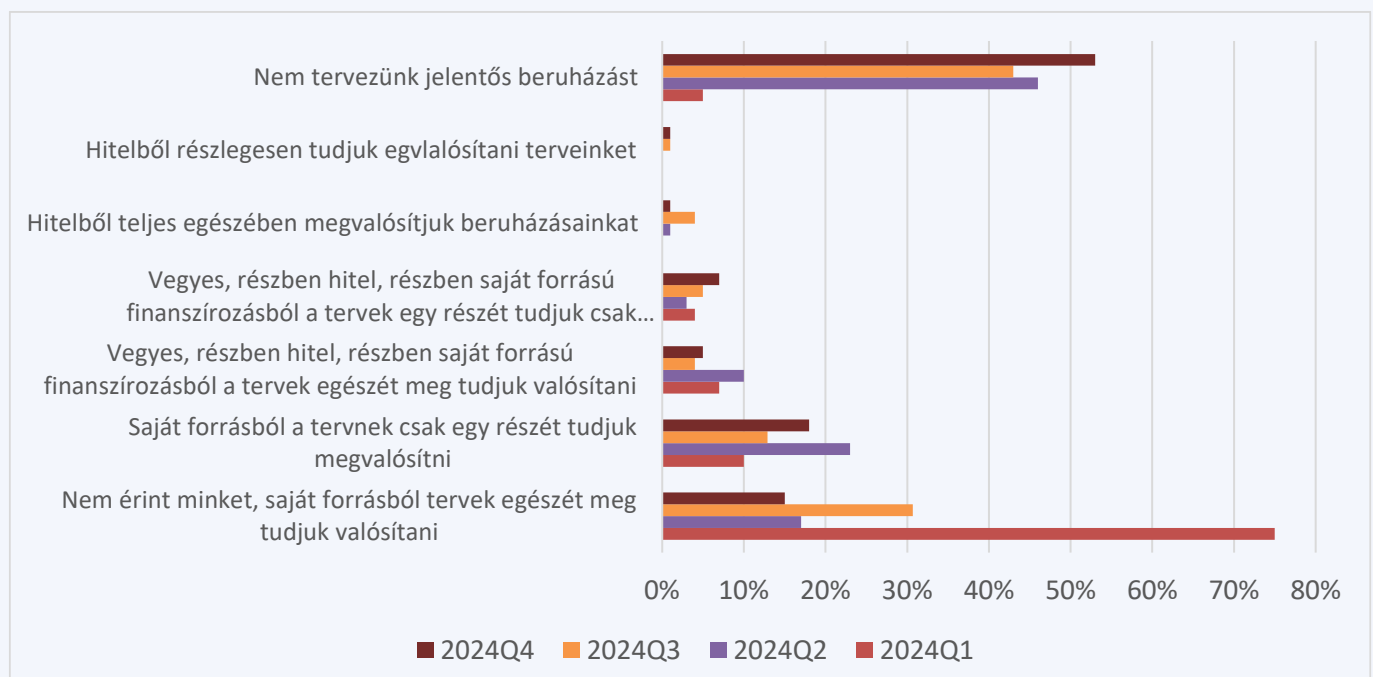
AKTUALITÁSOK

Konjunktúratesztünket minden negyedévben kiegészítjük aktuális gazdasági kérdésekkel. A kérdések addig maradnak a tesztben, ameddig számottevő magyarázóerővel bírnak a magyar feldolgozóipari termelés alakulását illetően. A témák tehát esetiek, hosszú idősor belőlük nem készíthető.

HOGYAN HAT AZ ÜZEMANYAGOK ÁRÁNAK EMELKEDÉSE A CÉG GAZDÁLKODÁSÁRA?

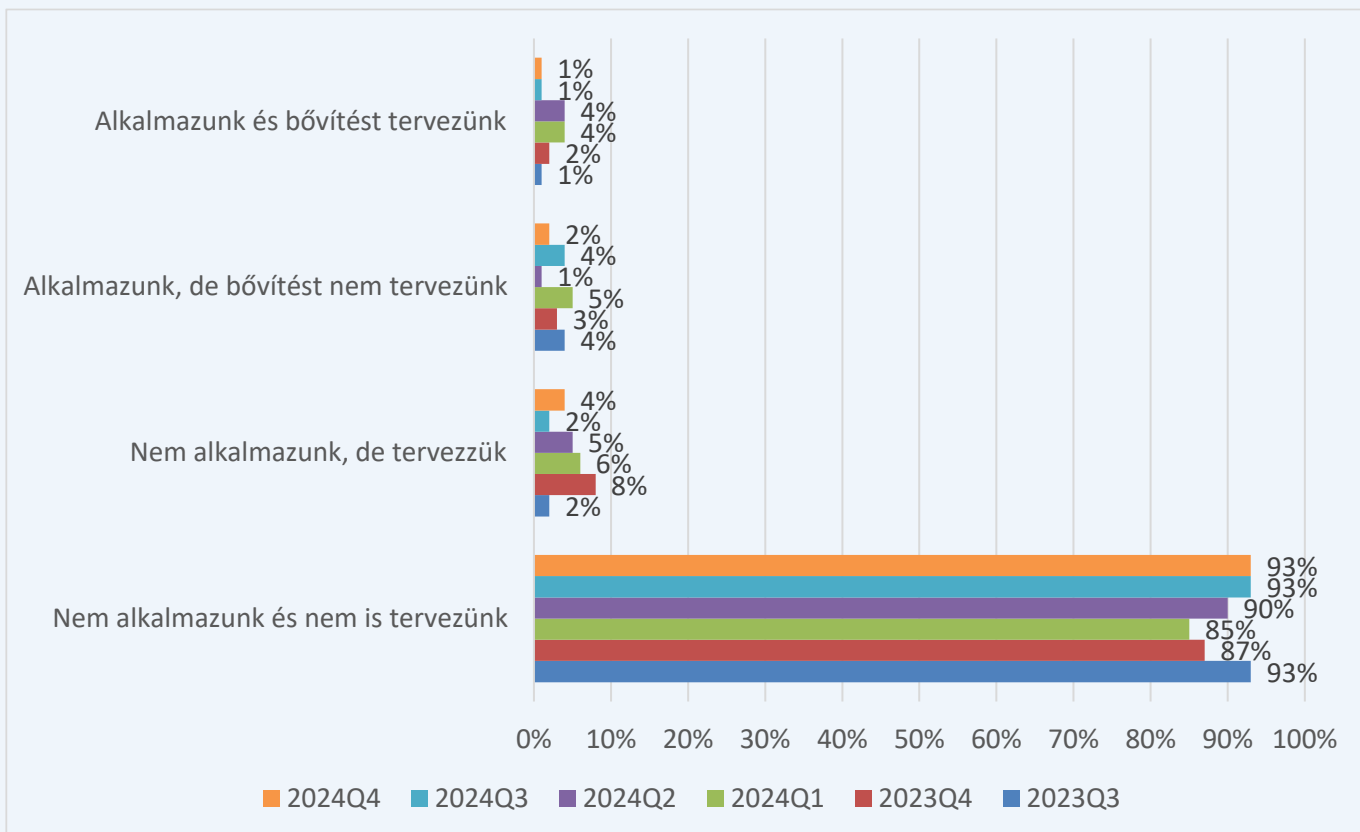

HOGYAN HAT A JELENLEGI ÜZLETI KÖRNYEZET A BERUHÁZÁSÁIRA?

ALKALMAZNAK-E KÜLFÖLDI MUNKAVÁLLALÓKAT?

KOPINT-TÁRKI

Konjunktúrakutató Intézet

Kopint-Tárki Konjunktúrakutató Intézet Zrt.

1024 Budapest, Margit krt. 47-49.

E-mail: info@kopint-tarki.hu

web: www.kopint-tarki.hu